

Symbolae ad floram Brasiliae centralis cognoscendam

<https://hdl.handle.net/1874/34139>

(Særskilt Aftryk af „Videnskabelige Meddelelser fra den naturhistoriske Forening
Kjøbenhavn“ for Året 1869. Nr. 6—8.)

Symbolæ ad floram Brasiliæ centralis cognoscendam,

edit.

Eug. Warming.

Particula tertia.

(*Filices*, auct. J. G. Baker; *Apocynaceæ*, auct. Joh. Müller, Argov. *)

(Meddeelt i Mödet den 12te Novbr. 1869.)

16 Fam. *Apocynaceæ*.

(Exposit Dr. Joh. Müller, Argoviensis.)

Endl. Gen. pl. p. 577. — A. DC. Prodr. vol. VIII. p. 317.
— Müller Arg. in Mart. Flor. Bras. vol. VI. p. 2.

Trib. *Carisseæ* Müll. Arg. in Mart. l. c. p. 15.

Hancornia Gomez.

1. *H. speciosa*. *r. Lundii* A. DC. l. c. 325; Müll. Arg.
l. c. 25.

Ad Lagoa Santa in campis, in primis in collibus camporum
glareosis steriliibus frequens. Arbuscula est 5—10-pedalis,
valde lactescens, trunco tortuoso, cortice canescente areolis rect-
angularibus parvis rimuloso. Floret Aug.—Nov., corollis albis,
eodemque tempore folia novella obscure purpurascens evol-

*) Quæ de plantarum habitationibus etc. anotaverunt Lund et Warming
nominibus eorum („Lund“ et „W.“) significata sunt.

vuntur; fructus maturescit Oct.—Dechri. Sub nomine „Mangabeira“ vulgariter nota, et ob fructus edules, „Mangabas“ appellatos, magni pretii est; baccae sunt, subglobosae, magnitudine fere Juglandis, glabræ, virides vel albo-marmoratæ et rubro-punctulatæ, sapore gratissimo. Semina pauca (1—3), albumine albo duro fere subcorneo (Wrmg.).

Thevetia L.

1. *T. nerifolia* Juss; DC. Prodr. VIII. 343; Müll. Arg. l. c. 26.

Folia angusta ut in *Nerio*, sed alterna; corolla ampla, ut in *Allamandis*.

In hortis ad Lagoa Santa interdum plantata; floret Oct.—Jan. Corolla flava. Drupa nigerrima (Wrmg.).

Trib. Plumericæ.

Endl. Gen. pl. p. 581; Müll. Arg. in Martii Fl. Bras. vol. VI. p. 35.

Plumeria Tourn.

1. *P. Warmingii* Müll. Arg. (sp. n.),

ramulis dense foliosis, foliis crasse et brevissime petiolatis cuneato-obovatis rotundato-obtusis ex apice obtusissimo aut subretuso brevissime et obtuse acuminulatis a parte superiore basin versus sensim angustatis viridibus, costis primariis latis, secundiariis utroque latere circ. 14—18 undique angulo semirecto insertis et æqualiter distantibus rectis ante marginem arcuato-junctis, tertiaris ultraque pagina subindistinctis, cyma foliis subæquilonga subfasciculato-ramosa ramis dense articulatis, bracteis late ovalis acute acuminatis, lacinia calycinis utriusque floris cuiusvis articuli exiguis late ovatis rotundato-obtusis, una duplo triplove longiore et acutiore, v. fere omnibus obsoletis, pedicello semper pluries brevioribus, lobis corollæ lanceolato-spathulatis tubo paulo longioribus.

Magnitudine et forma partium fere omnino cum *P. obovata* Müll. Arg. in Mart. I. c. p. 40 quadrat, sed costæ secundariæ superiores foliorum non magis quam reliquæ approximatae, nec angulo apertiore insertæ sunt, et calycis laciniæ demum etiam differunt. Lacinulæ hæ valde variant, nunc omnes subæquales, diametro pedicelli duplo et ultra breviores, nunc inæquales, nunc ex parte tantum, nunc omnes fere omnino obsoletæ.

Ad Lagoa Santa in campis fertilioribus, arbusculis et fruticibus tectis haud frequens. Frutex 3—6-pedalis, cortice flavescente-cinereo, valde rimuloso, ramis crassiusculis. Floret Jan.—Febr. Corolla alba, fauce lutea, odoratissima, quam ob odorem verosimiliter interdum „Limão do campo“ denominatur (Wrmg.).

2. *P. loranthifolia*. Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. I. c. 42.

In horto Lundii ad Lagoa Santa plantata. Corollæ odoratissimæ, tricolores. Floret Oct.—Febr. (Wrmg.).

Aspidosperma Mart. et Zucc.

1. *A. tomentosum* Mart. Nov. Gen. Bras. I. 58. t. 31; A. DC. Prodr. VIII. 396; Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 45 et var.

y. angustifolium Müll. Arg. I. c.

Hæc varietas formis intermediis cum var. α omnino confluit.

Ad Lagoa Santa in campis frequens. Arbor 10—25-pedalis, ramis tortuosis, ramulis valde incrassatis, cortice suberoso testaceo v. flavescente-testaceo. Floret Sept.—Oct. eodemque tempore folia novella evolvuntur; corollæ in aestivatione flavæ, dein albæ, odoratæ. Folliculi oblique obovoidei, apice obtusi, basi angustato-substipitati, tomento griseo-testaceo mollissimo dense vestiti, 6—7 cm. longi, 3—4 cm. lati. Semina cum ala ovalia vel elliptica, $4\frac{1}{2}$ cm. longa, 3 cm. lata; ala subregularis membranacea, margine parum undulato-repando; hilus centralis. Vulgo „Pão pereira do campo“ appellatur (Wrmg.).

2. *A. pallidiflorum* Müll. Arg. (sp. n.),
 ramis suberoso-incrassatis, foliis breviter petiolatis lanceo-
 lato-ovovatis acutis basin versus sensim angustatis utraque pagina
 tomentosis supra viridioribus, costis secundariis approximatis
 utroque latere circ. 20, cymis dense et breviuscule tomentosis
 subdichotome ramosis ramulis compacto-cymigeris, pedicellis sub-
 nullis aut calyce dimidio brevioribus, calycis laciniis linear-lan-
 ceolatis acuminatis intus glabris tubum corollæ fere æquantibus,
 corollæ tubo extus breviter tomentoso fulvo intus pubescente,
 lobis linear-lanceolatis extus intusque glabris v. extus ad basin
 pubescentibus suberectis pallidis levigatis, ovario glabro.

Valde simile *A. tomentoso*, y angustifolio, sed primo intuitu
 tamen in eo recedit, quod flores minus dense aggregati et bre-
 vius tomentosi lobique corollæ glabri, erecti v. vix patentes,
 longiores et multo magis lutescenti-pallidi, calycis laciniæ cæterum
 longiores et angustiores et corollæ ipsæ circiter quinta parte lon-
 giores sunt. — Magnitudo et forma partium præter indicata ut
 in *A. tomentoso*.

Ad Lagoa Santa in silva secundaria semel lectum varie-
 tatem silvestrem *A. tomentosi* habui (Wrmg.).

3. *A. Warmingii* Müll. Arg. (sp. n.),
 foliis longiuscule petiolatis elliptico-lanceolatis utrinque
 acutis firme membranaceis supra viridibus puberulis subtus dense
 et molliter villosulis et incanis, costis secundariis utroque latere
 circ. 17—20 angulo semirecto insertis rectiusculis marginè ar-
 cuatim juncitis, cymis corymbosis fasciculifloris, pedicellis calyce
 3-plo et ultra brevioribus, calycis laciniis elongatis tubum corollæ
 æquantibus linear-lanceolatis, corollæ lobis lanceolatis glabris
 tubo extus villoso circ. triente brevioribus, ovario fulvo-sericeo.

Species nulli cognitarum arte affinis, habitu tamen ad *A. Gomezianum* A. DC. Prodr. VIII. p. 397, Müll. Arg. in Mart.
 Flor. Bras. v. 6. p. 49 accedens, sed calyce elongato et indumento
 foliorum ovarique valde differt, flores quoque majores sunt quam
 in *A. subincano*. Ramuli penultiimi circ. 3—4 mm. crassi, glabri,

albido-lenticellati; ultimi foliigeri valde abbreviati villosuli. Petiol*i* 1—1½ cm. longi, cum pagina inferiore foliorum et ramis cymarum dense et molliter sed breviuscule villosi. Limbus foliorum saepius 10 cm. longus et 3½ cm. latus, supra obscure viridis, in costa primaria autem ferrugineo-incanus; venæ subtus induimento suboccultæ. Cymæ circ. 5—6 cm. longæ, composito-subcorymbosæ. Calyx 6 mm. longus, toto latere exteriore more petiolorum v. densius villosus, intus glaber et fusco-tinctus. Corolla flavescens. Fructus ignoti.

Ad Lagoa Santa in silvis rarum. Arbor valde lactescens, præalta, cortice cinerascenti-testaceo subglabro. Floret Septembri et Octobri (Wrmg.).

4. *A. Lagoense* Müll. Arg. (sp. n.),

foliis longe petiolatis oblongato-ellipticis utrinque acutis margine undulatis glabris crebre venulosis, costis secundariis utroque latere 15—20 angulo ⅔-recto insidentibus tenellis saepue cum brevioribus alternantibus subflexuosis cum venis numerosis anastomosantibus pellucidis, cymis dichotome ramosis ramulis subumbelliferis, pedicellis calycem sesqui æquantibus tenuibus, calycis lacinias triangulari-ovatis acutis tubum corollæ dimidium bene æquantibus, corollæ graciliter cylindricæ extus undique glabræ lobis sublinearibus apice muticis tubum intus sericeo-pubescentem bis æquantibus, ovario glabro. —

Simile et proximum *A. multiflora* A. DC. Prodr. VIII. p. 397, Müll. Arg. in Mart. I. c. p. 50, a quo autem distinguitur; foliis basi acutis, perulis subniveo-sericeis nec glabris nec viscosis, pedicellis calyce longioribus, et præsertim lobis corollæ muticis nec sensim acutissime acuminatis glabris nec margine ciliolatis.

Ad Lagoa Santa in silvis haud infrequens; „Paroba“ denominatur et lignum magni pretii est. Floret Sept.—Oct. (Wrmg.).

5. *A. subincanum* Mart.; DC. Prodr. VIII. 397; Müll. Arg. in Mart. I. c. 50.

Ad Lagoa Santa in silvis frequens. Arbor interdum alta

elegans. „Pão pereira do mato“ appellatur. Floret Sept.—Nov. Mensibus Junio et Julio arbusculas foliis omnino privatas vidi (Wrmg.).

6. *A. pyricollum* Müll. Arg. in Mart. l. c. VI. 58.

In virgultis maritimis sabulosis („restinga“) circa Rio de Janeiro, ex. gr. ad Carahy, Praia grande, ad montem Dois irmãos etc. Frutex v. arbuscula, Junio fructifer (Wrmg.).

7. *A. venosum* Müll. Arg. (sp. n.)

foliis mediocriter petiolatis elliptico- v. obovato-lanceolatis obtusis v. subobtusis basi acutis tenuiter coriaceis insigniter nervosis glabris nitidis, costis secundariis utroque latere circ. 28—35 saepe cum minoribus alternantibus approximatis angulo $\frac{2}{3}$ -recto insertis rectis costa submarginali juncis varie venis subparallelis et obliquis ramulosis utraque pagina prominentibus junctis, cymis breviter pedunculatis alternatim pauciramosis, ramis brevibus compactifloris, pedicellis calycem bene æquantibus, calycis laciniis triangulari-ovatis acutis tubo corollæ $2\frac{1}{2}$ -plo brevioribus, corollæ parvulæ extus glabræ crassiusculæ lobis oblongo-ovatis obtusiusculis tubo fere duplo brevioribus, ovario superne sericeo-pubescente.

Ramuli ultimi graciles, obtuse angulosi, superne pilis brevibus adpressis ferrugineis vestiti, cæterum mox glabri. Petioli 1— $1\frac{1}{2}$ cm. longi. Limbus foliorum 7—10 cm. longus, 20—28 mm. latus, utraque pagina prominenter costatus et venosus, nitidus, primum in costis præsertim subitus convexis adpresso-pubescentes, demum glabratus, fuscescens. Cymarum pedunculi, rami et calyces pilis incano-fulvis adpressis pubescentes. Pedunculi longitudine petiolorum v. paulo longiores. Flores dense aggregati. Calyx 2 mm. tantum longus. Corolla 5 mm. longa, sicca nigricans, basi apiceque paulo angustata, intus infra faucem sericeo-pubescentes. Folliculi ignoti.

Evidenter ad *A. polyneuron* Müll. Arg. in Mart. Flor. Bras. 6. p. 57 accedit, cymarum forma et magnitudine florum autem

A. sessiliflora Müll. Arg. (Sieb. Fl. Trinit. n. 53') in insula Trinitatis crescenti simile est.

In silvis ad Lagoa Santa haud frequens; arbor lactescens, „Paroha“ vel „Paroba mirim“ appellata, cuius lignum magni pretii est (Wrmg.).

S. *A. argenteum* Müll. Arg. (sp. n.),

foliis longiuscule petiolatis elliptico-lanceolatis subobtusis basi acutis tenuiter coriaceis supra olivaceo-viridibus subtus intense glaucis, costis secundariis utrinque circ. 18 angulo $\frac{2}{3}$ -recto insertis rectiusculis, cymis argenteo-sericeis vix pedunculatis e basi breviter pluriramosis, ramis divaricatissime dichotome ramosis cymam intricatim floribundam formantibus, pedicellis calycem vix æquantibus, calyce basi anguloso toto argenteo-sericeo corolla 4-plo breviore, laciniis oblongo-ovatis subacutis, corolla tubulosa superne haud dilatata extus argenteo-sericea, lobis brevissimis ovatis rotundato-obtusis tubo circiter 5—6-plo brevioribus, ovario albido-sericeo.

Rami penultiimi circ. $3\frac{1}{2}$ mm. crassi, teretes, obscure cinerascentes, hinc inde albido lenticellati, ultimi tenuiores, breves, apice pilis brevibus adpressis argentei, cæterum adpresso-pubescentes et demum glabri. Petioli circ. 2 cm. longi. Limbus foliorum circ. 7—9 cm. longus, 3—4 cm. latus, utraque pagina opacus aut supra nitidulus; costæ tenues, haud prominentes. Venæ vix perspicuae. Cymæ subglobose, $3\frac{1}{2}$ —5 cm. latæ, dichotome ramosissimæ, bifurcationes angulo apertissimo egredientes, fere horizontales, subopaco argenteæ. Calyx $2\frac{1}{3}$ mm. longus. Corolla 6 mm. longa, superne, ubi leviter latior, diametro $1\frac{1}{2}$ mm. æquans. Folliculi ignoti. — Nulli nisi *A. nitido* Benth., Müll. Arg. in Mart. I. c. p. 59 affine, a quo differt foliis crassioribus, cymis magis floribundis et intense argenteo-sericeis, corolla subdupo majore superne haud dilatata et multo brevius lobata.

In silvis et virgultis apricis super saxa calcarea prope Lagoa Santa speciem hanc florentem sed foliis omnino privatam m. Octobri legi. Fronde vestitam vidi Febr.—Martio. Arbuscula lactescens truncо-eleganti, cortice glabro cintereo (Wrmg.).

9. *A. leucomelanum* Müll. Arg. (sp. n.)

foliis longiuscule petiolatis oblongato-ellipticis acuminatis acutis v. obtusiusculis basi acutis coriaceis supra nitidis subtus brevissime adpresso-tomentellis, costis secundariis utroque latere circ. 25 angulo $\frac{3}{4}$ - $\frac{4}{5}$ -recto insidentibus cum minoribus obliquis et venis alternantibus vix prominulis, cymis longe pedunculatis umbellatim breviter pluri-ramosis, ramis confertim multifloris, calycibus tomento albo dein nigrante villosulo vestitis pedicellum ter et ultra æquantibus, lacinias calycis ovatis obtusis tubum corollæ semiæquantibus, corolla cylindrico-subfusiformi utrinque attenuata profunde longitrorsum undulato-angulosa extus tota glabra intus infra antheras media altitudine tubi inserta pubescente, lobis tubum dimidium æquantibus e basi auriculata late subtriangulari sensim subulato-acuminatis, ovario glabro. —

Proxime affine *A. melanocalyci* Müll. Arg. in Mart. I. c. 52 in prov. Minas Geraes crescenti, quocum magnitudine et forma sere omnium partium, imo foliis junioribus subchryseo-lutescentibus quadrat, sed indumento ex albo nigrescente laxo villosulo, non sublepidoto, floribus brevitate pedicellorum magis compactis, corollis paulo minoribus, sc. 7 mm. longis et tubo corollæ præter basin leviter angustatam cylindrico nec obconico distinguitur.

In silvis ad Lagoa Santa arbor, rara interdum prægrandis; „Paroba“ appellatur; lignum ab tignariis optimum habetur et in primis ad naviculas „canoas“ denominatas fabricandas adhibetur. Floret Maio, Aprili, corollis lutescentibus (Wrmg.).

Condyllocarpon Desf.1. *C. Rauwolfia* Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 64; (*A. DC.* Prodr. VIII. 324 sub *Maycockia*).

Frutex scandens, lactescens, foliis supra lucidis, subtus opacis. In silvis circa Lagoa Santa hinc inde reperitur; floret Sept.—Nov., corolla flava; fructiferum vidi Jan., Febr., Maio. — Etiam in virgultis ad Serra da Gambá inter Bom Fim et Brumado (Wrmg.).

var. γ . *tomentosa* Müll. Arg. l. c.

Ad Lagoa Santa cum priori (Wrmg.).

Vinca L.

1. *V. rosea* L.; A. DC. Prodr. VIII. 382; Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 69.

Ad Lagoa Santa solummodo in hortis sub nomine „Bons dias“ plantatam, nec spontaneam vidi. Per fere omnes anni menses floret (Wrmg.).

Tabernæmontana Plum.

1. *T. lata* Mart.; A. DC. Prodr. VIII. 364; Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 79.

Ad Lagoa Santa in silvis, virgultis, sepiibusque frequens. „Leiteira“ (ob lactem abundantem), v. „Laranjeira do mato“ et „Café do mato“ (ob habitum et folios floresque) v. „Cinco chagas“ (ob arillum seminum sanguineum) appellatur. Frutex vel arbustula, 5—15-pedalis, lactescens, regularissime dichotome ramosus, cortice glabro canescens-fusco; foliorum late viridium splendore et floribus candidis svaevolentibus innumeris insignis. Mensibus temporis frigidi Julio, Augusto folia delabuntur, et dein Aug.—Nov. folia novella floresque evolvuntur. Folliculi saepius gemini, incurvi, pallide fuscescentes, verruculosi, arillo sanguineo. M. Jan.—Martio et Sept. maturos inveni (Wrmg.).

Ramificatio dichotoma in hac et ut ex iconibus videtur (ex. gr. Mart. Fl. Bras. tab. 26. fig. 1.) aliis in speciebus eo mirabilis est, quod in dichotomia, inter ramos geminos, nullum axis primarii vel gemmæ terminalis vestigium cernitur, et quod folium rami secundarii maternum squamiforme („cataphyllum“ sic dictum) esse videtur, dum folia gemmæ „cotyledonea“ lateralia frondosa sunt. Rami hornotini pluries dichotome ramosi (Wrmg.).

2. *T. accedens* Müll. Arg. (sp. n.),

foliis brevissime petiolatis oblongo-ovatis subacutis versus basin haud biauriculatum cuneatis supra minute puberulis obscuris subtus griseo-velutino-pubescentibus, costis secundariis utrinque 12—15 infimis approximatis juxta marginem arcuatis haud junctis, cymis terminalibus e basi circ. 4-partitis corymbiformibus multifloris folia haud aequantibus, ramulis densius di-trichotomis, bracteis ovato-lanceolatis, pedicellis calycem sesqui v. bis aequantibus dense puberulis, calycis laciniis lanceolatis basi intus circ. 6-glandulosis tubum dimidium corollæ non omnino aequantibus patentibus, lobis corollæ anguste semi-ovatis glabris tubo corollæ paullo longioribus, tubo cylindrico-ovoideo extus papilloso-puberulo intus infra antheras glabro ceterum pubescente, ovario subgloboso obtuso glabro. —

Species habitu, forma et magnitudine fere omnium partium ad *T. solanifoliam* A. DC. (Prodr. VIII. p. 365 et Müll. Arg. l. c. p. 86) accedit, sed prima fronte recedit ramulis obtuse angulosis, mox glabratis, foliis basi non subcordato-biauriculatis, nec abrupte contractis, indumento obscure cinerascente nec sub lente aureoflavescente, denique calyce tantum 3 mm. longo, corolla circiter duplo minore, forma ovarii. Fructus hucusque ignoti sunt.

In campis circa Lagoa Santa frutex rarissimus; floret Oct., corollis albis (Wrmg.).

3. *T. Warmingii* Müll. Arg. (sp. n.),

foliis brevissime petiolatis subellipticis acutis v. obtusiusculis basi haud cuneato-angustatis in petiolo brevissimo abrupte contractis cum reliquis partibus glabris, costis secundariis utrinque 12—15 infimis approximatis prope marginem arcuatis haud junctis, cymis terminalibus e basi circ. 3-partitis ramis superne corymbiformibus quam folia subdupo brevioribus multifloris, bracteis linear-lanceolatis superne patentibus, pedicellis calycem bis aequantibus, calycis laciniis linear-lanceolatis acuminatis superne patulis ceterum erectis tubum dimidium aequantibus, tubo anguste cylindrico-ovoideo extus circa et supra antheras pube-

scente inferne glabro limbi lobos oblique semiobovatos utraque facie glabros fere æquante, ovario globoso-subconico acuto glabro.

Cum præcedente prope *T. solanifoliam* (A. DC. Prodr. VIII. p. 365 et Müll. Arg. in Mart. l. c. p. 86) locanda est. Ramuli 3—4 mm. crassi, superne compressi et undique cum reliquis partibus, præter faciem internam tubi corollæ, glabri, virides, inferne cinerascentes. Petioli 2 mm. longi v. vix distincti, prima fronte deficientes. Limbus 9—12 cm. longus, 4½—6 cm. latus, junior fuscescens, dein olivaceo-viridis, basi non cuneatim productus sed fere ut in *T. solanifolia* A. DC. contractus et obiter subcordatus. Costæ secundariæ insimæ utrinque 2—5 insigniter approximatæ ut in *T. solanifolia* et in *T. accedente*. Flores fere ut in *T. laeta* Mart., sed bractæ et laciniaæ calycinæ multo longiores. Calyx alabastrorum 5—6 mm. longus, florum apertorum dein 7 v. fere 8 mm. attingens. Lobi corollæ 12 mm. longi. Fructus ignoti. — Species distinctissima.

Circa Lagoa Santa in campis fertilioribus, arbusculis et fruticibus tectis, rarissima. Frutex 2—3-pedalis; corollæ albæ, fauce flava, paullo odoratæ (Wrmg.).

Forsteronia Mey.

1. *F. Lagoensis* Müll. Arg. (sp. n.),

foliis oppositis breviter petiolatis lanceolato-ellipticis utrinque acutis v. apice subobtusis, costa primaria deplanata, secundariis tenuibus utrinque circ. 42 angulo semirecto insertis rectiusculis cum venis tenellis haud emergentibus, panicula foliis subdupo breviore breviter pedunculata floribunda, ramis primariis paniculiformibus patentibus et patentirameis, ramulis et pedicellis cum bracteis lanceolatis exiguis brevissime puberulis, pedicellis calycem sesqui æquantibus, calycis lacinij ovatis obtusis margine minute ciliolatis basi intus circ. 6—7-glandulosis, corollis obovoides pro ⅔ longitudinis et ultra 5-partitis, lobis suberectis intus niveo-barbatis extus cum tubo glabris, antheris supra tubum exsertis, filamentis infra antheras utrinque in membranulam trian-

gularem dilatatis, ovario conico-ovoideo sericeo, folliculis torulosis 3—10-spermis, seminibus præter sulcum majorem longitrorsum 7-sulcatis superficie papilloso-scabris.

Ramuli cum foliis et facie exteriore corollæ glabri, penultiimi teretes, ultimi compressi, fusi. Petioli 3—4 mm. longi, crassiusculi. Limbus foliorum 10—12 cm. longus, 4—4½ cm. latus v. demum paulo major, olivaceo-viridis, supra nitidulus, utraque pagina levigatus. Paniculæ 7—8 cm. longæ; rami inferiores circ. 4 cm. longi, fere horizontaliter patentes, basi breviter tantum ananthi, paniculam pyramidalem inferne 2 cm. latam gerentes. Calyx 1½ mm. longus. Corolla aperta 4 mm. longa, pallida; lobi lanceolato-ovati, obtusi; alabastra obtusa. Folliculi 25—35 cm. longi, ad semina 7 mm. lati, inter semina autem spatio circiter 2—5 cm. longo tantum 2½—3 mm. lati. Semina 11 mm. longa, 3 mm. lata. — Species distinctissima juxta *F. floribundam* et *F. refractam* Müll. Arg. l. c. p. 96 et 97 locanda est.

Ad Lagoa Santa hinc inde in virgultis sepibusque invenitur. Frutex scandens, valde ramosus. Floret Sept.—Oct., corollis pallidis albidis. Mense Aprili folliculos maturos inveni (Wrmg.).

2. *F. multinervia* A. D.C. in Prodr. VIII. 437; Müll. Argov. in Mart. Fl. Bras. VI. 104.

Folia occurunt quorum costæ secundariæ angulo paulo ampliore insertæ sunt quam in Martii Flora Brasil. indicavi. E speciminiibus melius evolutis insuper descriptioni ibi datae addenda sunt: Bractæ 7—8 mm. longæ, demum lineari-lanceolatae. Calyx bene evolitus 7 mm. longus. Corollæ evolutæ lobi tubo fere triplo longiores sunt. Ovaria acuminata. Folliculi 15 cm. longi, 7—8 mm. lati, haud torulosi, superne angustati, imo apice obtusi. Semina 15 mm. longa, basi acuta, tereti-compressa, hinc longitrorsum obtuse bisulcata, inter sulcos carinata, illinc inæqualiter et obsoletius obtuse 5-sulcata, opaca, fumoso-subnigritantia; comæ pili 2½ cm. longi, fulvescenti-albidi.

Ad Lagoa Santa in silvulis et virgultis, in primis superrupes calcareas apricas inventa; lactescens; nunc frutex erectus

2—3-pedalis, nunc valde elongatus altissime scandens. Floret Oct.—Dec. Corolla viridis. Folliculi aperti Julio (Wrmg.).

Secondatia A. DC.

1. *S. densiflora* A. DC. Prodr. VIII. 445; Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 108, t. 32 (analysis).

In Serra do Cipo leg. Mathieu Libon m. Oct. florentem. — In silvis ad Lagoa Santa haud frequens; frutex scandens. Floret Oct., Nov.; flores valde odorati; corolla alba v. flavescens (Wrmg.).

2. *S. foliosa* A. DC. l. c. 446; Müll. Arg. l. c. 109.

Frutex altissime scandens. In silvis ad Lagoa Santa rarius; floret Oct.—Nov. (Wrmg.).

Anisolobus A. DC.

1. *A. hebecarpus*, *a. tomentosus* Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 412.

Ovaria sunt glabra.

Ad Lagoa Santa in virgultis et silvis haud infrequens, frutex scandens. Floret Junio—Sept., corolla splendidissima purpurea, et sec. cel. Lund m. Febr., corolla alba (Wrmg.).

Dipladenia A. DC.

4. *D. polymorpha*, *α. tenuifolia* Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 421; A. DC. Prodr. VIII. 482.

In alpestribus saxosis montis Serra da Piedade, florentem et fructiferam legi Febr. (Wrmg.).

β. intermedia Müll. Arg. l. c.

In Serra da Piedade cum priori (W.). — In prov. S. Paulo legit Lund.

2. *D. spigeliaeflora* Müll. Arg. l. c. 122.

In campis humidis prope oppidum Lapa (inter Serra da Piedade et Rio das velhas), Januario florens. Ad Lagoa Santa (Wrmg.).

β. longiloba Müll. Arg. l. c.

Ad Lagoa Santa in primis in campis humidis, pratis etc. haud infrequens. Herba 1— $1\frac{1}{2}$ -pedalis perennis, rhizomate crasso sublignoso. Corolla pulchre punicea. Floret Dec.—Febr. (Wrmg.).

3. *D. xanthostoma* Müll. Arg. $\alpha.$ *major* Müll. Arg l. c. 123.

In campis herbidis graminosis circa Lagoa Santa. Herba erecta, 1—2-pedalis, perennis. Bracteæ bracteolæque obscure purpureæ; sepala purpurascens. Corolla rosea, tubo intus aurantiaco, subodorata. Floret Nov.—Dec. (Wrmg.).

4. *D. gentianoides* $\alpha.$ *velutina* Müll. Arg. l. c. 124.

— α — α^* *longiloba* Müll. Arg. l. c.

— $\beta.$ *glabra* Müll. Arg. l. c.

— β — β^* *longiloba* Müll. Arg. l. c.

In campis herbidis graminosis circa Lagoa Santa ut species præcedens et sequens frequens, et una cum his camporum decor maximus est. Herba erecta, simplex, 1— $2\frac{1}{2}$ -pedalis, perennis, rhizomate crassiusculo sublignoso. Floret Oct.—Jan. Corolla rosea, fauce purpurea v. interdum fere atropurpurea, tubo medio et basin versus aurantiaco v. vitellino (Wrmg.).

5. *D. illustris* Müll. Arg. l. c. 125.

$\alpha.$ *tomentosa* Müll. Arg.

$\beta.$ *glabra* Müll. Arg.

In campis circa Lagoa Santa haud rara. Herba erecta, simplex, pedalis et ultra, rhizomate valde incrassato fere tuberiformi lignoso. Floret Oct.—Nov. Laciniæ calycis obscure purpurascentes. Corolla ampla rosea v. rarius purpurea, laciniis ad basin purpureis, tubo intus luteo v. aurantiaco. „Rosa do campo“ interdum appellatur (Wrmg.).

6. *D. atroviolacea* $\alpha.$ *latifolia* Müll. Arg. l. c. 127.

Frutex subscandens. In alpestribus saxosis montis Serra da Piedade, altit. 4—5000', florentem legi Jan.—Febr. (Wrmg.).

7. *D. Martiana* $\beta.$ *glabra* Müll. Arg. l. c. 127.

In monte Serra da Piedade tum in alpestribus saxosis

apricis quum ad margines silvarum circa radices montis; frutex volubilis. Corolla ampla, rosea. Florentem legi Jan.—Febr. (Wrmg.).

Lasequea A. DC.

1. *L. erecta* α . *Guilleminiana* Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 135; A. DC. Prodr. VIII. 481.

Suffrutex lactescens, 1—4-pedalis, erectus, subsimplex; ad Lagoa Santa in campis fertilioribus herbidis haud rarus. Floret Dec.—Mart. Laciniae calycis flavescentes, pallidae; corolla flavescens-alba, medio tubi intus rubescens (Wrmg.).

Macrosiphonia Müll. Arg.

1. *M. Velame* Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 138.

Ad Lagoa Santa in campis frequens. „Velame branco“ vel „Barbasco“ (o: Verbascum) appellatur. Herba v. suffrutex 1—2-pedalis, rhizomate valde incrassato irregulari lignoso. Floret Dec.—Apr., corolla alba, fauce lutea (Wrmg.).

2. *M. Martii* Müll. Arg. l. c.

Ad Lagoa Santa cum priori in campis frequens. „Barbasco“ et „Velame“ appellatur. 1—2-pedalis, rhizomate crasso. Florentem vidi Jan.—Martio et Maio. Corollæ tubus pallide viridis; pars tubi dilatata superior fuscescens; limbus albus, fauce flava (Wrmg.).

3. *M. longiflora* Müll. Arg. l. c. 140.

In campis circa Lagoa Santa cum prioribus, iisdemque nominibus appellata. Floret Sept.—Nov.; in campis nuper ustis caules florigeros e rhizomate tuberoso-lignoso protrudit; corollæ albæ fauce sulphurea (Wrmg.).

Amblyanthera Müll. Arg.

1. *A. funiformis* γ . *microphylla* Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 144.

Circa Rio de Janeiro leg. Lund in virgultis arenosis; corolla lutea. — Ad Lagoa Santa (?); specimina fructifera solum adsunt (Wrmg.).

2. *A. lasiocarpa* Müll. Arg.; *Echites lasiocarpa* Alph. DC. Prodr. VIII. 463; et *Amblyanthera hispida* $\beta.$ *tomentosa* Müll. Arg. l. c. 148, non $\alpha.$

Specimina florigera nunc speciem distinctam demonstrant inter *A. versicolorem* et *A. hispidam* locandam. Habitus *A. versicoloris* et *A. hispidae*, indumentum posterioris, bracteæ et calyces majores quam in *A. versicolore* et minores quam in *A. hispida*. Ab *A. palustri* dein recedit pedicellis defloratis erectis nec refractis. — Calyces toti evoluti 7 mm. longi. Bracteæ apicem calycis attingentes v. paullo superantes. Reliqua cum diagnosis *A. hispidae* (Flor. bras. 6 p. 147) quadrant. — Species cæterum magnitudine formaque foliorum, præsertim copia indumenti et nonnihil consistentia foliorum ludit.

$\alpha.$ *tomentosa*; *Amblyanthera hispida* $\beta.$ *tomentosa* Müll. Arg. l. c. a cl. Patr. da Silva Manso lecta (hb. DC.).

$\beta.$ *pubescens*, foliis supra parce pubescentibus v. glabrescentibus, subtus densiuscule pubescentibus v. in parenchymate glabrescentibus, corolla extus hispido-pubescente.

In silvis, in primis juxta margines, in fruticetis et sepibus circa Lagoa Santa frequens; volubilis, valde ramosa. Floret a medio Sept. in Decembrem. Corollæ tubus sordide purpureus, limbus utrinque dilute flavus (Wrmg.).

Mesechites Müll. Arg.

1. *M. sulphurea* Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 151.

In virgultis sepibusque ad Lagoa Santa frequens; „*Maquiné do mato*“ sec. annotationes Lundii appellatur. Folia pallide viridia, costa mediana et marginibus laminæ sèpius rubescentibus. Floret Oct.—Febr. Corollæ tubus basin versus pallide rubescens, cæterum cum limbo pallide viridis vel virescenti-sulphureus. Folliculi Junio maturi (Wrmg.).

Echites P. Browne pr. p.

1. *E. circinalis* Sw.; A. DC. Prodr. VIII. 466; Müll. Arg. in Mart. Flora Bras. VI. 154.

Ad Lagoa Santa in marginibus silvarum, sepibus et fruticetis frequens; etiam in campis fertilioribus virgultosis occurrit. Herba volubilis. Floret Dec.—Febr., et sec. Lund Oct.—Nov. Corolla sulphurea, tubo pallidiore, v. rarius alba (Wrmg.).

2. *E. violacea* Vell.; Müll. Arg. l. c. 158.

Foliorum ambitus valde ludit, occurrit enim nunc oblongato-ellipticus utrinque obtusus apice mucronulatus, nunc oblongato-ellipticus utrinque sensim sed breviter acutatus, nunc oblongato-ovatus basi obtusus apice subacuminatus. Indumentum quoque copiosius aut parcus. Folliculi 20 cm. longi, $4\frac{1}{2}$ mm. lati, tota longitudine cohærentes.

Ad Lagoa Santa hinc inde in silvis et fruticetis, in campis fertilioribus virgultosis occurrit. Herba volubilis corollis amplis roseis, purpureis vel (in primis in parte inferiori) atro-purpureis insignis. Floret Dec.—Jan. — Etiam circa Rio de Janeiro (Wrmg.).

3. *E. macrocalyx* Müll. Arg. l. c. 160.

Ad Lagoa Santa in silvis et virgultis, in primis prope riuulos, haud frequenter legi. Frutex interdum altissime scandens, ramosus; succo viscoso aquoso haud laetescenti. Folia obscure viridia. Calyx et corolla unicolores, dilute virides. Folliculi, ni fallor, lineari-oblongi, complanati, 28 cm. longi, $2\frac{1}{2}$ cm. lati; semina mihi desunt. Floret Oct.—Dec. (Wrmg.).

Prestonia R. Br.

1. *P. hirsuta* Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 162.

Frutex scandens; in virgultis et sepibus ad Lagoa Santa haud rara. Floret Nov.—Dec. Corollæ luteæ (Wrmg.).

2. *P. lutescens* Müll. Arg. l. c. 164.

Ad Lagoa Santa in virgultis et sepibus, ad margines silvarum etc. frutex scandens, frequens. Floret Nov.—Jan. Corollæ flavæ (Wrmg.).

3. *P. Bahiensis* Müll. Arg. l. c.

Frutex scandens. Ad Lagoa Santa rara (Wrmg.).

4. *P. tomentosa* R. Br.; A. DC. Prodr. VIII. 429; Müll. Arg. l. c. 163.

Ut species priores ad Lagoa Santa in virgultis et sepiibus scandens, at iis frequentior. Floret Dec.—Jan. Corolla flava, fauce albo-annulata (Wrmg.).

Hæmadictyon Lindl.

1. *H. Lagoense* Müll. Arg. (sp. n.),

ramulis tenuibus, foliis petiolatis elliptico-lanceolatis basi acutis apice acute acuminatis, costis tenuibus secundariis utroque latere 4—6 angulo semirecto insertis marginem versus longe arcuato-junctis, bostrycibus pedunculatis multifloris apice adpresso-puberulis, bracteis linear-lanceolatis parvis, pedicellis subgeminis elongatis, calycis laciniis anguste lanceolatis flaccidis, squamis calycinis late ovatis rotundato-obtusis integris v. demum fissio-dentatis, tubo corollæ extus glabré ad duas partes altitudinis staminigero intus sub antheris pubescente, lobis tubum semiæquantibus, antheris glabris faucem annulari-callosam leviter v. dein distincte superantibus, appendicibus tubi apicem antherarum attingentibus linearibus integris, nectarii glandulis ovoideis ovaria glabra æquantibus.

Tota planta præter summitatem bostrycis et faciem internam tubi corollæ juxta stamina glabra. Petoli sæpius $1\frac{1}{2}$ cm. longi. Limbus foliorum 6—10 cm. longus, $2\frac{1}{2}$ — $4\frac{1}{2}$ cm. latus, tenuis et pallidus, dein tamen firmior et magis subolvaceo-fuscescens. Pedunculus s. pars inferior bostrycis anantha circiter 3 cm. æquans. Bracteæ tenellæ, 2 mm. longæ. Pedicelli circ. 15—18 mm. longi, mox refracto-patuli. Calyx 4—5 mm. longus. Corollæ tubus 12—16 mm. longus, undique subæqualiter cylindricus, inferne virescens, corolla cæterum sulphurea v. sulphureo-viridis, callo annulari luteo. Folliculi 27—32 cm. longi, leviter saltem apice cohærentes, tenues, vix 2 mm. lati et leviuscule torulosi. Semina 7 cm. longa, coma nivea triplo breviora. — Ab *H. acutifolio* affini differt foliis, bracteis et ap-

pendicibus corollæ, et a specie sequente forma foliorum, magnitudine florum et antheris non vel modice tantum exsertis.

Ad Lagoa Santa in marginibus silvarum, in virgultis sepibusque valde frequens, volubilis. Floret Nov.—Febr. (Wrmg.).

2. *H. Warmingii* Müll. Arg. (sp. n.),

ramulis tenuibus, foliis petiolatis ovatis basi brevissime acutatis apice cuspidato-acuminatis, costis tenuibus secundariis utroque latere saepius 4, bostrycibus longe pedunculatis, bracteis sublinearibus parvis, pedicellis subgeminis, calycis laciniis linearilanceolatis flaccidis tubo corollæ 5-plo et ultra brevioribus, squamis calycinis ovatis rotundato-obtusis integris, tubo corollæ lobis duplo longiore ad quatuor partes altitudinis v. paulo altius staminigero, antheris glabris faucem annulari-callosam dimidia longitudine superantibus, appendicibus tubi linearibus integris antherarum apicem haud attingentibus, nectarii glandulis ovoideis ovaria glabra æquantibus.

Proxima præcedenti, quamcum habitu, consistentia et colore partium et indumento nonnisi in parte superiore inflorescentiarum perspicuo convenit, sed foliorum forma, floribus gracilioribus, antherisque in tubo corollæ insigniter alte insertis differt.

Ad Lagoa Santa ut prior in virgultis, sepibus etc. volubilis, at rarer. Floret Jan.—Febr. Corollæ limbus fuscescens, callo annulari luteo (Wrmg.).

Rhodocalyx Müll. Arg.

1. *R. rotundifolius* Müll. Arg. in Mart. Fl. Bras. VI. 173 tab. 51.

In campis circa Lagoa Santa, imprimis in collibus glareosis sterilioribus herba frequentissimæ. Herba erecta simplex perennis, rhizomate incrassato irregulari lignoso. Floret Oct.—Dec. Bracteæ pallide atro-purpureæ v. atro-violacea. Corolla atro-purpurea v. atro-violacea, callo annulari faucis aurantiaco (Wrmg.).